

1. Załatwmy to	7
2. BPMN – możliwości i ograniczenia	9
3. Elementarz.....	11
3.1. Rysujemy pierwszy schemat procesu	12
3.2. Rozgałęzianie procesu	14
3.2.1. Bramka XOR.....	14
3.2.2. Jeszcze o bramce XOR.....	16
3.2.3. Bramka OR.....	17
3.2.4. Bramka złożona (Complex)	18
3.2.5. Bramka AND	20
3.3. Pojęcie podprocesu	20
3.4. Zdarzenia	23
3.4.1. <i>Message</i> (komunikat)	25
3.4.2. <i>Timer</i> (zdarzenie zegarowe)	26
3.4.3. <i>Rule</i> (zdarzenie warunkowe, reguła)	28
3.4.4. <i>Link</i> (połączenie)	30
3.4.5. <i>Multiple</i> (zdarzenie złożone).....	33
3.4.6. <i>Cancel</i> (anulowanie)	34
3.4.7. <i>Exception</i> (wyjątek)	36
3.4.8. <i>Compensation</i> (kompensacja, wycofanie)	37
3.4.9. <i>Terminate</i> (bezwarunkowe wygaszenie procesu).....	38
3.5. Określanie uczestników procesu.....	39
4. Wyższe wtajemniczenie.....	43
4.1. Parę słów o zdarzeniach początkowych i końcowych	44
4.1.1. Niejawne rozpoczęcie i zakończenie procesu	44
4.1.2. Kilka różnych zdarzeń początkowych	45
4.2. Więcej o bramkach.....	46
4.2.1. Bramka XOR sterowana zdarzeniami	46
4.2.2. Łączenie gałęzi procesu	47
4.2.2.1. Bramka łącząca XOR	48
4.2.2.2. Bramka łącząca AND	49
4.2.2.3. Bramka łącząca OR	49
4.2.2.4. Bramka łącząca Complex (złożona).....	50
4.2.2.5. Łączenie bez bramki	52
4.3. Transakcje.....	52
4.3.1. Jawne wywołanie kompensacji	54
4.3.2. Transakcja a zdarzenie <i>Cancel</i> (anuluj)	54

4.4.	Zaawansowane podprocesy	55
4.4.1.	Podprocesy w postaci rozwiniętej i zwiniętej	55
4.4.2.	Specjalne rodzaje podprocesów	56
4.5	Interakcje pomiędzy procesami	58
4.6.	Elementy pomocnicze	59
4.6.1.	Grupy.....	59
4.6.2.	Data object	60
4.6.3.	Symbol „prywatne”	61
5.	Książka kucharska, czyli wzorce projektowe	63
5.1.	Podstawowe wzorce.....	64
5.1.1.	Wzorzec #1 – Przepływ sekwencyjny	64
5.1.2.	Wzorzec #2 – Rozszczepienie równoległe	64
5.1.3.	Wzorzec #3 – Synchronizacja	65
5.1.4.	Wzorzec #4 – Wyłączny wybór ścieżki	67
5.1.5.	Wzorzec #5 – Połączenie proste	68
5.2.	Zaawansowane wzorce rozgałęziania i łączenia.....	70
5.2.1.	Wzorzec #6 – Wybór wielokrotny	70
5.2.2.	Wzorzec #7 – Połączenie synchronizujące	71
5.2.3.	Wzorzec #8 – Połączenie wielokrotne	72
5.2.4.	Wzorzec #9 – Dyskryminator	72
5.3.	Wzorce strukturalne	74
5.3.1.	Wzorzec #10 – Cykle arbitralne	74
5.3.2.	Wzorzec #11 – Zakończenie bezwarunkowe	75
5.4.	Wzorce wieloinstancyjne	77
5.4.1.	Wzorzec #12 – Instacje wielokrotne bez synchronizacji	77
5.4.2.	Wzorzec #13 – Instancje wielokrotne ze znaną przy projektowaniu liczbą instancji.....	77
5.4.3.	Wzorzec #14 – Instancje wielokrotne ze znaną przed wykonaniem liczbą powtórzeń	78
5.4.4.	Wzorzec #15 – Instacje wielokrotne z nieznaną liczbą powtórzeń (iteracja)	78
5.5.	Wzorce stanów.....	80
5.5.1.	Wzorzec #16 – Wybór ścieżki sterowany przez zdarzenia	80
5.5.2.	Wzorzec #17 – Przeplot	81
5.5.2.1.	Diagram z podprocesem ad hoc	81
5.5.2.2.	Diagram z bramką sterowaną zdarzeniami	82
5.5.3.	Wzorzec #18 – Kamień milowy	83
5.6.	Odwołania.....	86
5.6.1.	Wzorzec #19 – Odwołanie zwykłe	86
5.6.2	Wzorzec #20 – Odwołanie podprocesu.....	87

5.7. Nowe wzorce projektowe	89
5.7.1. Wzorzec #21 – Pętla.....	89
5.7.1.1. Pętla sprawdzana przed wykonaniem.....	89
5.7.1.2. Pętla sprawdzana po wykonaniu.....	90
5.7.2. Wzorzec #22 – Rekursja	90
5.7.3. Wzorzec #23 – Wyzwalacz nietrwały	90
5.7.4. Wzorzec #24 – Wyzwalacz trwały	92
5.7.5. Wzorzec #25 – Odwołanie w regionie	93
5.7.6. Wzorzec #26 – Zaniechanie zadania wielokrotnego.....	94
5.7.7. Wzorzec #27 – Kompletowanie zadania wieloinstancyjnego	94
5.7.8. Wzorzec #28 – Dyskryminator blokujący.....	94
5.7.9. Wzorzec #29 – Dyskryminator odwołujący.....	95
5.7.10. Wzorzec #30 – Połączenie „N z M”	96
5.7.11. Wzorzec #31 – Połączenie blokujące.....	99
5.7.12. Wzorzec #32 – Połączenie odwołujące.....	99
5.7.13. Wzorzec #33 – Uogólnione połączenie AND	101
5.7.14. Wzorzec #34 – Statyczne połączenie wieloinstancyjne.....	101
5.7.15. Wzorzec #35 – Połączenie wieloinstancyjne odwołujące	102
5.7.16. Wzorzec #36 – Dynamiczne połączenie wieloinstancyjne	102
5.7.17. Wzorzec #37 – Synchronizacja acykliczna.....	102
5.7.18. Wzorzec #38 – Ogólna synchronizacja.....	103
5.7.19. Wzorzec #39 – Sektor krytyczny	103
5.7.20. Wzorzec #40 – Przetwarzanie naprzemienne.....	103
5.7.21. Wzorzec #41 – Scalenie wątków	105
5.7.22. Wzorzec #42 – Rozszczepienie wątku	105
5.7.23. Wzorzec #43 – Kategoryczne zakończenie.....	105
6. Niektóre często występujące konstrukcje	107
6.1. Zastąpienie kombinacji bramek XOR i AND bramką OR.....	108
6.1.1. Kształtowanie procesu w zależności od preferencji.....	109
6.1.1.1. Minimalizacja czasu przetwarzania	109
6.1.1.2. Minimalizacja zaangażowania operatorów	110
6.1.3. Podsumowanie	112
7. Propozycja sposobu opisu procesu	115
7.1. Słownik pojęć.....	116
7.2. Zestaw podstawowych danych o procesie	117
7.3. Proces w otoczeniu.....	118
7.4. Opis procesu „AS IS” (jak jest)	119
7.4.1. Opis swobodny	119
7.4.2. Aktorzy i przypadki użycia	119

7.4.3.	Mapa procesu	122
7.4.3.1.	Diagram podprocesów, czyli zasada „Dziel i rządź”	124
7.4.4.	Wykaz zmiennych procesu.....	127
7.4.5.	Opis kroków (zadań) procesu.....	127
7.5.	Opis procesu w postaci zmodyfikowanej („TO BE”)	129
7.6.	Wzory dokumentów.....	129
8.	Systemy wykorzystujące notację BPMN	131
9.	BPMN w pigułce oraz (niezbyt formalne) definicje	133